

"VAN MOZGÁSTERÜNK"

/Beszélgetés dr. Nagy Józseffel/

Véleménye szerint elképzelhető-e, hogy a határozatba foglalt és továbbvitt követeléseket részben vagy teljes mértékben teljesítik?

En nem akartam akkor ott beszélni erről a "követelés" szóról. De azért most elmondom. Szóval a szomszédot agyonütöm, hogy elvegyem a csontot. De hátha odaadja magától is. Sőt az is elképzelhető, hogy a következő alkalommal közösen megbeszéljük. Amennyire a pontokat látom, azoknak a többsége követelés nélkül is elintézhető. Ezért bevallomószintén, közülünk sokaknak nem tetszett ez a "követelés". Ez a megfogalmazás ellenállást vált ki az emberekből. És nem is taktikus dolog. Bár azért úgy gondolom, a tanárok többsége úgy vette, hogy fiatal korában ő is "követeléseket" támasztott.

Ami a szociális követeléseket illeti, főleg hogy emeljük föl a tanári fizetést: biztos, hogy nem ettől függ, hogy fölemelik-e. Ezt tovább kell vinni. Ha a KISZ-küldöttgyűlésekn ezek összegeződnek, akkor elképzelhető, hogy le rövidíthető az a távolság, amely a lehetőségek és a jelenlegi helyzet között van. De én személy szerint nem hiszek benne. Nemrég volt egy viszonylag észrevehető fizetésemelés a pedagógiában. Másrészt pedig senkinek sem fogják emelni a fizetését a következő 3-4 évben. Sok olyan munkakört mondhatnék, ahol a feszültség sokkal nagyobb. Az elv valóban az lenne, hogy a pedagógus pálya legyen a legjobban fizetett pálya, és ezt az elvet senki nem vonja kétségbe. A pedagógia, a közoktatás mégsem kapta meg azt az anyagi támogatást, ami a mi gazdasági fejlettségünkhöz képest járna neki.

Van-e arra lehetőség, hogy más területekről vonjanak el pénzt?

Hát ez a probléma. Elméletileg az reális igény, hogy az oktatási ágazat nagyobb támogatást kapjon. Na de akkor mondjuk az egészségügyi ágazattól vonnák el, vagy mindenhonnan egy kicsit. De az egészségügyi ágazat is azt mondja, hogy neki több kell. A probléma az volt, hogy eddig az osztozkodásnál a többi ágazat erősebb volt.

Azt gondolom, hogy a követeléseket jó volna egy kicsit differenciálni, és azokat a problémákat, amelyek nem helyi hatáskörbe tartoznak, különválasztani. Pl. hogy legyen-e kollégium, az nem egészen helyi kérdés, de a megvalósításához helyi erőfeszítések szükségesek. A pedagógus-fizetésemeléshez mi nem járulhatunk hozzá, csak annyiban, hogy mi ezt mondjuk. Tehát vannak országosan megoldandó problémák, egyetemi-városi szintű problémák, és egészen mások a kari problémák. Ezek a kérdések megoldhatók, és meg is oldandók, csak folyamatosan ellenőrizni kell. Az egyetemi küldöttgyűléstől függenek az olyan kérdések, mint pl. hogy ahol kétágyas szobák vannak, oda kollégista házaspárokat rakjanak. Én még azt is fölvetném, hogy a nagyobb szobákból lehetne kétszer kétágyasat csinálni. Tehát a jelenlegi mennyiségből úgy gazdálkodni, hogy ha a kollégistákon belül növekszik a házaspárok száma, akkor a szobák számát is növelni.

Mi volt még? Az ösztöndíj. Nem tudom, én jobban differenciálnám. Ha rám lenne bízva, egy réteg egyáltalán nem kapna ösztöndíjat, viszont akik jobban megérdemlik, azok nagyobb részt kapnának. Az ösztöndíj esetében szerintem nem kell leállni, csak jobban indokolni. Ez nem olyan nagy összeg, tehát a népgazdaság teherbíró képességén belül van.

Az albérlők háza. Szerintem ezt lehet nagyon hangosan kérni. Ha egy ilyen követelésük van, ahhoz mi kell, többek között: egy kimutatás arról, hogy hányan laknak albérlésben, mennyit fizetnek, a fizetéshez képest ez mekkora megterhelés. Adatokkal, tényekkel alátámasztott előterjesztésre van szükség, aminek van súlya, és amire nem lehet nem odafigyelni, legalábbis a megvizsgálás szintjén. És annak alapján hátha lehet valamit tenni a várossal közösen.

En a legreálisabb követelésüknek tekintem a kollégium építésének meggyorsítását. Tudniillik az, hogy alá van ducolva az Irinyi kollégium, és az esetleg életveszélyessé válhat, nyomtatékot ad az ügynek. De nagyon fontos taktika: a nyomtaték nem a fogalmazás élességétől és a hangerőtől növekszik, hanem a tényektől. Minél nagyobb a hangerő, annál jobban csökken a követelés súlya. Tegyük fel, hogy a kéréseinket nem teljesítik, mert valakinek érdeke fűződik ahhoz, hogy ne teljesítsék. Alkalmazhatunk akkor kényszerítő eszközöket?

Kényszerítő eszközöket...

Ez azért érdekes, mert most Lengyelországban sztrájkoltak a diákok. Ez Magyar-

Tehát ha jól értem, arról kérdez, hogy milyen eszközök állnak a rendelkezésükre, és hogy a sztrájk helyes módszer-e. Nagyon egyéni véleményt tudok csak mondani. Ha nincsenek egy társadalmon belül nagyon nagy bajok, akkor felesleges. Erre sem szükség, sem lehetőség nincs. Van mozgási lehetőségünk. Még nagyobb összefüggésekben is, pl. az ösztöndíj, a kollégium, hogy itt Szegeden előbb felépüljön, mondjuk két évvel, ha máshol nem rosszabb a helyzet. Van mozgásterünk, és kitartónak kell lennünk.

Őn szerint a küldöttgyűlés kifejezte-e a kar hallgatóinak problémáit és hangulatát?

Ezt én is szeretném kérdezni, és kontrollálni magamat. Nekem az az érzésem, hogy igen. A hallgatók elmondták a véleményüket, a hallgatók érzékelték a problémákat, sőt a végén nekem az a véleményem alakult ki, hogy ez egy jól sikerült küldöttgyűlés volt. Eltekintve attól, hogy hosszú volt, és eltekintve attól, hogy a hallgatók nem tudnak beszélni. A tulnyomó többség motyog, nem tudom, észrevette-e. Ami az egésznek az atmoszféráját illeti, énnekem tetszett. Egy kicsit erős volt az egyetemi ujság leszavazása. De végeredményben én fordítva fognám meg a kérdést: lehet-e kötelezővé tenni az ujság megvásárlását?

Ami az új szervezeti formát illeti, amti ott megszavaztak, az azért nincs kellően előkészítve. Vannak mikrocsoportok, amelyeknek a természetes határa 6-7 fő, és ha ennél nagyobb, akkor abban szükségképpen kettéválási tendenciák lépnek fel. És ez csoport, és nem szervezet. Mert mire való a szervezet? Arra, hogy vezetési képességeinket, döntési képességeinket, stb. gyakoroljuk. A jelenlegi KISZ-strukturában erre csak a kari vezetésben van lehetőség.

/Készítette: Szijj Ferenc/

+ + +

CSAPÓ BENŐ:

KRITIKA ÉS CSELEKVÉS

A szimpatizáns elfogultságával olvastam a "—" megjelent két számát és az éledező-felvirágzó "politizálás" egyéb dokumentumait. Nagyon örvendetesnek tartom azt a kritikai-aktivitikus hangot, ami ezeket a kiadványokat jellemzi. A kritika fontos dolog, és ha rajtunk, cselekvési lehetőségeinken kívül álló tényezőkről van szó, gyakran az események befolyásolásának egyetlen eszköze.

Itt azonban úgy gondolom elsősorban rólunk magunkról van szó, és a kritikai elmélkedés egy bizonyos idő után elveszti konstruktív jellegét, cselekvést helyettesítő pótcselekvéssé válhat. Azt hiszem csak akkor marad meg ez a mostani lendület, ha a diagnosztizálás korszaka mielőbb véget ér, s kezdődik a terápia. Főbb vonásaiban jónak tartom azokat a szervezeti ötleteket, amelyek a "—" 81/2-ben felvázoltak, és szeretnék javaslattal, lehetőségek szerinti támogatással egy /vagy több/ ilyen közösség szerveződéséhez hozzájárulni.

Egy ideje megpróbáljuk a Pedagógiai Diákkört úgy csinálni, hogy az a agyonmátyos dolgozatcentrikus formán|tul önképzőkörként és közösségként s funkcionáljon. Jelenleg amnyi társadalmilag hasznos cselekvési programot látunk magunk előtt, hogy azok meghaladják a létszámunk és munkatársaink adta lehetőségeket. Ezekből szeretnék néhányat közzétenni, azt remélve, hogy esetleg köréjük egy /vagy több/ újabb közösség szerveződik.

1. Az egyetemi hallgatóság örök problémája maga az egyetemi oktatás, ezzel kapcsolatos észrevételeinek különböző formában, nem mindig kellőképpen artikulált módon ad hangot. El tudok képzelni egy közösséget, melyik ezentul szervezetten és felkészülten foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. Megismerkedik a tanárképzés jelenlegi helyzetével, a várható reformokkal. Előadásokat szervez, melyre meghívja a reformok előkészítésével foglalkozó szakembereket. Tudományos alapossggal felméréseket végez a hallgatók elhelyezkedési szándékairól, leendő hivatásukkal kapcsolatos beállítódásairól, stb. Összegyűjti a hallgatók észrevételeit, javaslatait a tanítás módosításáról és ezeket végiggondolva előterjesztéseket készít, melyeket megfelelő fórumokhoz eljuttat. Ellátja a hallgatók képviselőletét a Kari Nemzeti Bizottságban.